

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-649/2423

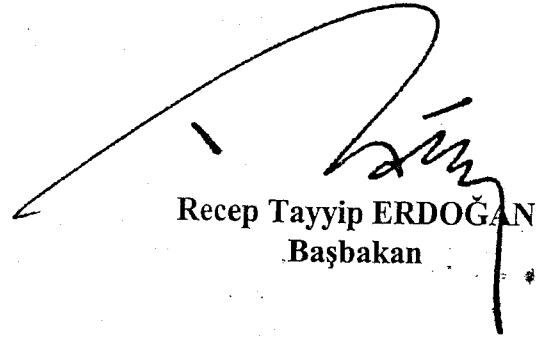
Ankara

216 /2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

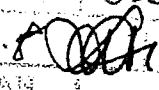
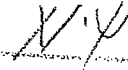
Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 20/5/2003 tarihinde kararlaştırılan "11 Nolu Protokol ile Değişik İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Avrupa Sözleşmesine Ölüm Cezasının Kaldırılmasına Dair Ek 6 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki _____ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.C. BAŞBAKANLIK	
Tarih	Adalet
	- Anayasa
	- Dışişleri
Tarih	3.6.2003 1/607
İ. M. D.	
Başkan	
	3/3

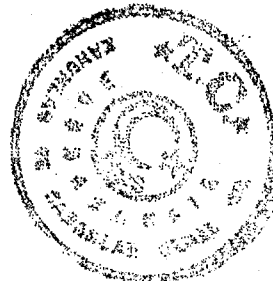
GEREKÇE

Avrupa Konseyi (AK) bünyesinde hazırlanarak 1983 yılında imzaya açılan İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Avrupa Sözleşmesi'ne Ölüm Cezasının Kaldırılmasına Dair Ek 6 Numaralı Protokol, idam cezasının barış zamanında kaldırılmasını düzenlemektedir.

Kurucu üyeleri arasında bulunduğumuz Avrupa Konseyi'nin tüm üyeleri sözkonusu Protokol'ü imzalamıştır. 6. Protokol'ün getirdiği düzenlemelerin kabulü, günümüzde artık AK üyeliği için bir önşart ve üyelikten kaynaklanan bir yükümlülük olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 3 Ağustos 2002 günü kabul edilen ve Resmi Gazete'nin 9 Ağustos 2002 günlü nüshasında yayımlanarak yürürlüğe giren 4771 Sayılı Kanun'un 1. Maddesi, çeşitli kanunlarımızda yer alan idam cezalarını müebbet ağır hapis cezasına dönüştürmüş, bu düzenleme ile idam cezası barış zamanında mevzuatımızdan çıkarılmıştır. Bu şekilde, 6. Protokol'ü imzalayarak onaylamamızın önünde mevzuat uyumsuzluğundan kaynaklanan yasal bir engel kalmamıştır. Yasa koyucu esasen, 4771 Sayılı Kanun'un ilgili maddesini, 6. Protokol'ün lafzına uygun şekilde kaleme almıştır. Bu itibarla, idam cezasının barış zamanında kaldırılması yönünde TBMM tarafından ortaya konan iradenin gereğinin uluslararası platformda da yerine getirilmesi amacıyla, 6. Protokol'ü imzalayarak onaylamamızın gerekli olduğu değerlendirilmiş, nitekim, Protokol, 15 Ocak 2003 günü Hükümetimiz adına Avrupa Konseyi Nezdindeki Daimi Temsilcimiz tarafından imzalanmıştır.

Protokol'ün onaylanması ile insan hakları alanında yürütülmekte olan kapsamlı reform çalışmalarında önemli bir aşama geride bırakılmış olacaktır.

T/ 477

11 NOLU PROTOKOL İLE DEĞİŞİK İNSAN HAKLARINI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİ
KORUMA AVRUPA SÖZLEŞMESİNE ÖLÜM CEZASININ KALDIRILMASINA DAİR EK 6
NOLU PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA
KANUN TASARISI

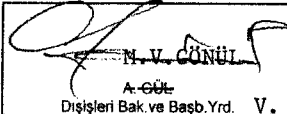

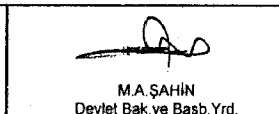
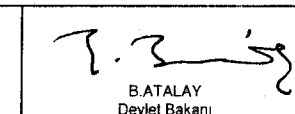
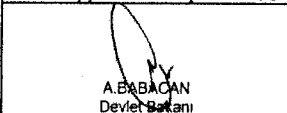
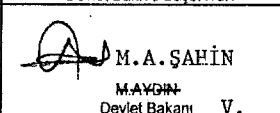

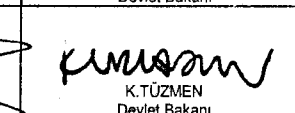
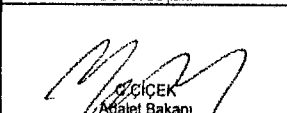
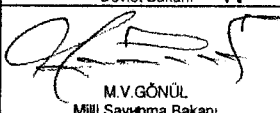
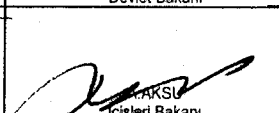
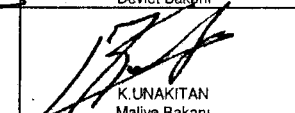
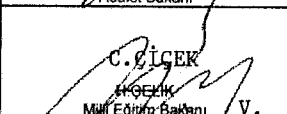
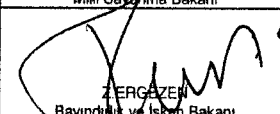
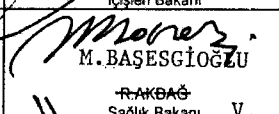
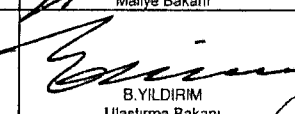
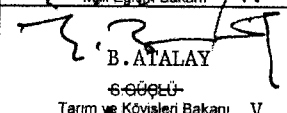
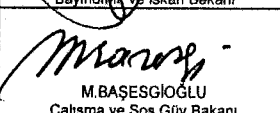
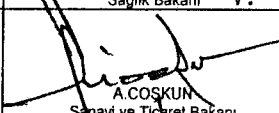
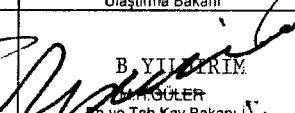
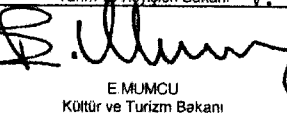
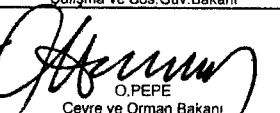
Madde 1- Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanarak 1983 yılında imzaya açılan ve Ülkemiz adına 15 Ocak 2003 tarihinde Strazburg'da imzalanan "11 No'lu Protokol ile Değişik, İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Avrupa Sözleşmesi'ne Ölüm Cezasının Kaldırılmasına Dair Ek 6 No'lu Protokol"un onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 N. V. GÖNÜL A. GÖL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.	 A. SENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. A. ŞAHİN M. AYDIN Devlet Bakanı V.	 G. AKŞİT Devlet Bakanı	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M. V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 İ. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 C. ÇİÇEK Millî Eğitim Bakanı V.	 Z. ERGÜZ Bayındırlık ve İskan Bakanı	 M. BAŞESGİOĞLU Sağlık Bakanı V.	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 B. ATALAY 6. GÜRELİ Tarım ve Köylere Bakanı V.	 M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 B. YILDIRIM 6. GÜRELİ Zn. ve Tab. Kay. Bakanı V.
 E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-649

657

**11 NO'LU PROTOKOL İLE DEĞİŞİK,
İNSAN HAKLARINI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİ KORUMA
AVRUPA SÖZLEŞMESİ'NE
ÖLÜM CEZASININ KALDIRILMASINA DAİR EK 6 NO'LU PROTOKOL**

Strasbourg, 28.IV.1983

1 Kasım 1998 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 11 No'lu Protokol (ETS NO. 155) hükümleri uyarınca madde başlıkları eklenmiş ve değiştirilmiş metin.

4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanan "İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesi"ne (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır) Ek bu Protokol'ü imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

Avrupa Konseyi üyesi devletlerin birçoğunda meydana gelen gelişmelerin ölüm cezasının kaldırılması yönünde genel bir eğilim gösterdiğini göz önüne alarak;

Aşağıdaki hükümleri kabul etmişlerdir.

Madde 1 – Ölüm Cezasının Kaldırılması

Ölüm cezası kaldırılmıştır. Hiç kimse bu cezaya çarptırılamaz ve idam edilemez.

Madde 2 – Savaş zamanında Ölüm Cezası

Bir Devlet, savaş zamanında veya yakın savaş tehdidi durumlarında işlenen eylemler için yasalarında ölüm cezasına ilişkin hüküm öngörebilir; böyle bir ceza, ancak, yasada belirtilen durumlarda ve yasa hükümlerine uygun olarak uygulanabilir. Bu Devlet, sözkonusu yasaların ilgili hükümlerini Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirecektir.

Madde 3 – Aykırı Davranma Yasağı

Sözleşme'nin 15 inci Maddesine dayanılarak bu Protokol hükümlerine aykırı davranılamaz.

Madde 4 – Çekince Koyma Yasağı (1)

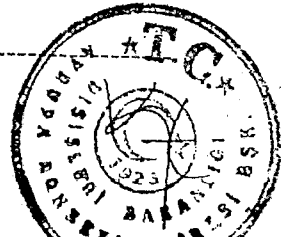
Sözleşme'nin 57 nci Maddesine dayanılarak bu Protokol'ün hükümlerine hiçbir çekince konulamaz.

Madde 5 – Ülkesel uygulama

1. Her Devlet, imza anında veya onaylama, kabul yahut uygun bulma belgesini tevdi ederken bu Protokol'ün uygulanacağı ülke ya da ülkeleri belirtir.

2. Her Devlet, daha sonraki herhangi bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirimde bulunarak, bu Protokol'ün uygulama alanını, bildirimde belirtilen diğer herhangi bir ülkeye doğru genişletebilir. Bu ülke bakımından, bu Protokol böyle bir bildirimden Genel Sekreter tarafından alındığı tarihi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

(1). 11 Numaralı Protokol (ETS 154) hükümleri ile değişik metin.

3. İlk iki fıkraya göre yapılan herhangi bir bildirim, bu bildirimde belirtilen herhangi bir ülke bakımından, Genel Sekreter'e yapılacak ihbar ile geri alınabilir. Geri alma işlemi, bu ihbarın Genel Sekreter tarafından alınış tarihini izleyen ayın ilk günü etki doğurur.

Madde 6 – Sözleşmeyle Bağlantısı

Taraf Devletler, bu Protokol'ün 1 ilâ 5 inci maddelerini Sözleşme'ye ek hükümler olarak kabul ederler ve Sözleşme'nin bütün düzenlemeleri buna göre uygulanır.

Madde 7 – İmza ve Onay

Bu Protokol, Sözleşme'yi imzalamış olan Avrupa Konseyi üyesi devletlerin imzasına açıktır. Protokol, onay, kabul veya uygun bulma işlemine tabidir. Avrupa Konseyi üyesi bir devlet, aynı zamanda veya daha önce Sözleşme'yi onaylamadıkça, bu Protokol'ü onaylayamaz, kabul edemez veya uygun bulamaz. Onaylama, kabul veya uygun bulma belgeleri Avrupa Konseyi Sekreteri'ne tevdi edilir.

Madde 8 – Yürürlüğe Giriş

1. Bu Protokol, Avrupa Konseyi üyesi beş devletin, 7 nci madde hükümleri uyarınca, bu Protokolle bağlanma hususundaki rızalarını ifade ettikleri tarihi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.
2. Bu Protokolle bağlanma konusundaki rızasını daha sonra bildirecek bir üye Devlet bakımından bu Protokol, onaylama, kabul veya uygun bulma belgesinin verildiği tarihi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 9 – Saklama Görevleri

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri;

- a) Her imzalamayı;
- b) Her onaylama, kabul veya uygun bulma belgesinin tevdiini;
- c) 5 inci ve 8 inci Maddeler uyarınca bu Protokol'ün yürürlüğe girişine ilişkin bir tarihi;
- d) Bu Protokol ile ilgili başka her türlü işlem, ihbar veya bildirim

Konsey üyesi devletlere bildirir.

Usulüne göre yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar bu Protokol'ü imzalamışlardır.

Bu Protokol, Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanmak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, Fransızca ve İngilizce tek bir nüsha halinde, 28 Nisan 1983'te Strasbourg'ta düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri metnin tasdikli nüshalarını Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin her birine gönderecektir.

